

PÄRNU SAKSA TEHNOLOOGIAKOOLI ÕPPEKAVA						
Õppekavarühm		Audiovisuaalsed tehnikad ja meedia tootmine				
Õppekava nimetus						
(eesti keeles)		KUJUNDAJA				
(inglise keeles)		Designer				
Õppekava kood EHISes		131701				
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA					JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA	
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekesk- haridus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
			X			
Õppekava maht		150 EKAP				
Õppekava koostamise alus:		Kutseharidusstandard Vabariigi Valitsuse määrus 26.08.2013 nr 130 Kutsestandard „Kujundaja, tase 4“ Kultuuri Kutsenõukogu otsus 03.11.2021 nr 23. Muudatusteta pikendamine 2 aastaks, Kutsenõukogu 20.06.2023 otsus nr 29.				
Õppekava õpiväljundid		<p>Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab kompetentsid, mis võimaldavad töötada kujundajana nii iseseisvalt kui meeskonnaliikmena loomemajanduses ning luuakse eeldused õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks.</p> <p><b>Õpingute läbimisel õppija:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>väärtustab valitud eriala ja kutset, on kursis eriala arengusuundadega ning on teadlik erinevatest tööturu suundumustest loomemajanduses;</li> <li>kujundab keskkonda ja objekte, esitades teavet esteetiliselt, korrastatud ja mõtestatud moel, kasutades erialast tarkvara, tehnoloogiat, töövõtteid ja -vahendeid;</li> <li>täidab iseseisvalt tööülesandeid, juhindudes tellijaga kooskõlastatud lähteülesandest, planeeritud tööprotsessist ja koostööpartnerite tagasisidest, vastutab tööülesannete õigeaegse täitmise ja lõpptulemuse eest;</li> <li>töötab ergonoomiliselt ning järgib tööohutuse, materjalide ohutu, säästliku ja keskkonnateadliku kasutamise ning käitlemise põhimõtteid;</li> <li>kasutab loovalt uusi ideid, kavandab ja teostab kujunduslahendusi, tuginedes ettevõtluse printsiipidele;</li> <li>töötab meeskonnas erinevates rollides, on avatud koostööle ning käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil;</li> <li>mõistab loetud tekste ning väljendab ennast õppekeeles selgelt ja arusaadavalt nii suuliselt kui ka kirjalikult;</li> <li>mõistab infotehnoloogia rolli, võimalusi ja potentsiaalseid ohte, hangib, kasutab, töötleb, edastab ja säilitab tööalast infot, kasutades infotehnoloogilisi vahendeid ja erinevaid andmebaase;</li> </ul>				

	<ul style="list-style-type: none"> <li>koostab juhendamisel endale lühi- ja pikaajalise karjääriplaani, on algatusvõimeline ja leiab iseseisvalt võimalusi erialaseks täiendamiseks ning tööturul rakendumiseks;</li> <li>väärtustab tervislikke eluviise, oskab hoida ja vajaduse korral taastada oma vaimset ja füüsilist vormi.</li> </ul>
<b>Õppekava rakendamine</b>	Statsionaarne koolipõhine ja töökohapõhine õpe ning mittestatsionaarne õppevorm
<b>Nõuded õpingute alustamiseks:</b>	Õppima võib asuda isik, kes on omandanud vähemalt põhihariduse.
<b>Nõuded õpingute lõpetamiseks:</b>	<p>Õpingud loetakse lõpetatuks, kui õpilane on omandanud kujundaja eriala õppekava õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse kutseeksamiga, mida võib sooritada ka osade kaupa. Kui kutse- või erialal ei ole kutseeksami sooritamine võimalik, lõpetatakse õpingud erialase lõpueksamiga. Juhul, kui kutseeksami sooritamine ebaõnnestub, on õpilasel õigus sooritada õpingute lõpetamiseks samuti erialane lõpueksam.</p> <p>Lõpetamisel õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>esitleb kujundusprojekti või -lahendust, mis tõendab spetsialiseerumise mooduli õpiväljundite saavutatust;</li> <li>esitleb portfooliot, mis tõendab spetsialiseerumise mooduli õpiväljundite saavutatust. Portfoolio pannakse kokku kooli koostatud juhendi alusel;</li> <li>kasutab kujundusprojekti või -lahenduse ja portfoolio esitlemisel asjakohast erialast sõnavara.</li> </ol> <p>Õpingute lõppedes väljastatakse õpilasele kooli lõputunnistus.</p>
<b>Õpingute läbimisel omandatav(ad)</b>	
<b>kvalifikatsioon(id):</b>	Kujundaja, tase 4 omandatud kompetentsid
<b>osakutse(d):</b>	–
Õppekava struktuur	
<p><b>Põhiõpingute moodulid</b> (nimetus, maht ja õpiväljundid):</p> <p><b>1. Õpitee ja töö muutavas keskkonnas, 5 EKAP (sh praktika 2 EKAP)</b></p> <p>Õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>kavandab oma õpitee, arvestades isiklike, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid;</li> <li>mõistab ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni väljakutseid, probleeme ning võimalusi;</li> <li>kavandab omapoolse panuse väärtuste loomisel enda ja teiste jaoks kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses;</li> <li>mõistab enda vastutust oma tööalase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama.</li> </ul> <p><b>2. Kultuuri- ja kunstilugu 3 EKAP</b></p> <p>Õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>orienteerub kultuuri- ja kunstiloo põhietappides kuni 20. sajandi alguseni, seostab kultuuri arengut ühiskonnas toimivate arengutega, kasutab asjakohast sõnavara ka võõrkeeles;</li> <li>orienteerub 20. sajandi ja tänapäeva kultuuri- ja kunstiloos, seostab kultuuri arengut ühiskonnas toimivate arengutega, kasutab asjakohast sõnavara ka võõrkeeles;</li> <li>teab erinevaid kunstistiile ja stiilile iseloomulikke võtteid ning rakendab neid oma erialases loomingulises töös, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles;</li> <li>omab ülevaadet Eesti rahvakunsti sümboolikast ja ornamentikast, rakendab vastavaid stiilivõtteid oma loomingulises töös.</li> </ul>	

### **3. Kujutava kunsti ja kujundamise alused, 22 EKAP (sh praktika 9 EKAP)**

Õppija:

- teab joonte, pindade, mahtude, vormide ja värvide organiseerimise põhimõtteid tasapinnal ja ruumis ning rakendab neid teadmisi ideekavandite loomisel ja kujunduslahenduste vormistamisel, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles;
- teab ideede, objektide ja keskkondade kujutamise erinevaid võtteid, tarkvara ja vahendeid ning rakendab neid teadmisi oma erialases töös, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles;
- omab ülevaadet kirjaajaloost, -liikidest ja -stiilidest, rakendab erinevaid tüpograafilisi võtteid oma erialases töös, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles;
- teab tööde esitlemise võimalusi, põhimõtteid, vorme ja lahendusi ning rakendab neid teadmisi oma erialases töös;
- teab ergonoomilise keskkonna loomise vajadust ja kasutab erinevaid tervist säästvaid töövõtteid, -vahendeid ning meetodeid oma erialases töös.

### **4. Kujunduse idee loomine ja kavandamine, 6 EKAP (sh praktika 4 EKAP)**

Õppija:

- kogub, analüüsib ja süstematiseerib lähteülesandest tulenevat informatsiooni, loob, arendab ja tutvustab selle alusel oma ideid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles;
- visualiseerib või modelleerib lähteülesande alusel ideekavandid, esitleb neid meeskonnale või koostööpartnerile, selgitades tehtud valikuid ja küsides vajadusel tagasisidet;
- valmistab ideekavandite alusel kujunduskavandi, kasutades selleks sobivaid kunstilisi ja tehnilisi väljendusvahendeid, arvestab kujunduskvaliteedi ja autoriõiguse nõuetega;
- kontrollib idee- ja kujunduskavandi vastavust lähteülesandele ja kujunduskvaliteedi nõuetele ning sobivust sihtrühmale.

### **5. Kujundamise tööprotsessi alused, 4 EKAP (sh praktika 3 EKAP)**

Õppija:

- analüüsib lähteülesannet ja sõnastab selle alusel töö eesmärgi, püstitab kujundusülesande ja määrab kujunduskvaliteedi;
- kavandab ja kooskõlastab koostööpartneritega tööprotsessi, ajakava ja eelarve, lähtudes kujundusülesandest ja -kvaliteedist;
- kooskõlastab tellija ja meeskonnaga idee- ja kujunduskavandi ning kujunduslahenduse, koostab tellimuse ja spetsifikatsiooni õigeaegselt kokkulepitud viisil;
- osaleb meeskonnatöös erinevates rollides ja kaasab koostööpartnerid kujunduslahenduse teostamisse vastavalt kokkulepitule;
- annab teostatud töö üle kooskõlastatud tellimuses kokku lepitud vormis ning vajadusel viib läbi autorijärelevat, dokumenteerib ja arhiveerib oma tööprotsessi kõik osad süsteemselt vastavalt kokkulepitud reeglitele.

### **6. Praktika, 39 EKAP**

Õppija:

- planeerib enda praktika eesmärgid ja tööülesanded praktikajuhendi alusel;
- tutvub praktikaettevõtte töökorraldusega ning läbib töökohal tööohutusalase juhendamise;
- töötab juhendamisel praktikaettevõttes, järgib ettevõtte töökorraldusest tulenevaid nõudeid, rakendab töötamisel ergonoomilisi, ohutuid ja efektiivseid töövõtteid ning täidab kvaliteedinõudeid;
- täidab praktikajuhendi alusel praktikapäevikut;
- arendab meeskonna liikmena suhtlemis- ja koostöövalmidust;
- praktika lõppedes koostab praktika aruande ja esitleb koolis.

**Põhiõpingute maht on 127 EKAPit, millest 98 EKAPit moodustab praktika (sellest 59 EKAPit sisaldub põhiõpingute ja spetsialiseerumise moodulites ning 39 EKAPit eraldi praktika moodulis).**

**Spetsialiseerumised** (moodulite nimetus ja maht):

**7. Interaktiivse graafika loomine, 48 EKAP (sh praktika 41 EKAP)**

Õppija:

- omab ülevaadet interaktiivse graafika kujundaja töö iseloomust ja töökeskkonna eripärast ning erialaste markeerimis- ja programmeerimiskeelte ning hea kasutajakogemuse põhimõtetest; tehnoloogiate, töövahendite, seadmete ja tarkvara kasutusvõimalustest ning ergonoomilistest ja ohututest töövõtetest, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles;
- valib ja loob lähteülesande alusel erinevaid interaktiivse meedia rakenduse graafilisi elemente, arvestades kujunduskvaliteedi ja hea kasutajakogemuse põhimõtete ning tehniliste ja autoriõiguse nõuetega, kasutab erialaspetsiifilisi oskusi, tarkvara ja tehnoloogiaid ning erialast sõnavara, ka võõrkeeles;
- planeerib lähteülesande alusel tööprotsessi, kavandab ja loob interaktiivse meedia rakenduse kujunduse osa kasutades kujunduselemente, lähtudes hea kasutajakogemuse ja kujunduskvaliteedi põhimõtetest ning tehnilistest ja autoriõiguse nõuetest;
- arendab kujunduslahenduse interaktiivseks rakenduseks, kasutades kaasaegsetele standarditele vastavaid markeerimis- ja programmeerimiskeeli, erialaspetsiifilisi töövahendeid, tehnoloogiaid, seadmeid ja tarkvara, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles;
- edastab valmis töö koostööpartneritele, korrastab, transpordib ja arhiveerib failid.

Eriala põhiõpingute moodulite 1.–6. ning spetsialiseerumise moodulis 7. saavutatakse „Interaktiivse graafika kujundaja, tase 4“ kompetentsid, kui õpilane on omandanud kõik põhiõpingute moodulite õpiväljundid.

Valikõpingute moodulid ja nende valimise võimalused (nimetus ja maht):

**1) Audiovisuaalne kunstiprojekt, 13 EKAP**

- Loob kontseptuaalse audiovisuaalse kunstiteose;
- omab ülevaadet tehnoloogiatest, tarkvaradest, interaktsioonimeetoditest ja visuaalse programmeerimise vahenditest;
- omab ülevaadet uue meedia kunsti arenguloost ja selle seostest tehnika arenguga.

**2) Kolmemõõtmeline graafika, 10 EKAP**

- omab ülevaadet 3D-graafika kujunemisloost, tarkvarast ja erialastest töövõtetest ja -vahenditest;
- loob lähteülesande alusel 3D-graafilise kujunduslahenduse, arvestades kujunduskvaliteedi ja tehniliste nõuetega, kasutab erialaspetsiifilisi oskusi, tarkvara ja tehnoloogiaid ning erialast sõnavara ka võõrkeeles.

**3) Trükiettevalmistus, 13 EKAP**

- omab ülevaadet trükitehnoloogiate kujunemisloost, tarkvarast ja erialastest töövõtetest ja -vahenditest;
- loob lähteülesande alusel trükikõlbuliku kujundusfaili, arvestades kujunduskvaliteedi ja trükitehniliste nõuetega, kasutab erialaspetsiifilisi oskusi, tarkvara ja tehnoloogiaid ning erialast sõnavara ka võõrkeeles.

**4) Visuaalse identiteedi loomine, 10 EKAP**

- analüüsib lähteülesannet ja selle alusel sõnastab töö eesmärgid, püstitab kujundusülesanded ja määrab kujunduskvaliteedi;
- kavandab ja kujundab logolahenduse lähtudes püstitatud eesmärkidest;
- loob logolahenduse põhjal visuaalse identiteedi terviklahenduse pidades silmas kujunduskvaliteeti ja töö eesmärke.

Õppijal on kohustus läbida õppeaja jooksul valikõpinguid **23 EKAP** ulatuses. Õppija poolt valitud valikõpingute moodulid avatakse juhul, kui mooduli on valinud üle 50% õppegrupis õppijatest ning selgete eelistuste puudumisel valitakse kõige enam soovijaid kogunud valikmoodulid. Valitud moodulid loetakse kohustuslikuks

kõigile õppegrupis õppijatele. Õpilasel on õigus valida valikõpingute mooduleid kooli teistest õppekavadest või teiste õppeasutuste õppekavadest kooli õppekorralduseeskirjas sätestatud korras.

**Õppekava kontaktisik:**

Ees- ja perekonnanimi:	Hedy Tammeleht
Amet:	Õppe- ja arendustöö juht
Telefon:	+372 442 0482
e-posti aadress:	hedy@saksatk.ee

**Märkused:**

- Kooli õppekava ja selle moodulite rakenduskava on avalikult kättesaadav veebiaadressil <http://saksatk.ee/et/meist/dokumendid/>
- Lisa 1. Seosed kutsestandardi „Kujundaja, tase 4“ kompetentside ja eriala õppekava moodulite vahel.
- Lisa 2. Õppekava moodulite õpiväljundite võrdlus kutseharidusstandardi ja õpiväljunditega vastavalt kutseõppe liigile.